

Mùa xuân lên nóc nhà Tây Nguyên

◆ NGỌC LAN ANH

Bầu trời vẫn trong xanh. Sau một đêm dài, cơn mưa đã dứt. Con đường 723 nối Đà Lạt – Nha Trang cứ xa ngút ngàn, len lỏi dọc hai bên rừng thông. Cũng hơn một giờ đồng hồ, rời Đà Lạt gần 70 cây số, chúng tôi mới đến điểm tập kết để cùng nhau vào rừng nguyên sinh ở khu vực Hòn Giao.

Rừng ẩm ướt. Sương vẫn rơi. Mây vẫn còn thung thẳm chưa chịu tan loãng. Mặc dầu đã được trao đổi trước khi đến đây, chúng tôi vẫn cảm thấy mình còn thiếu vắng nhiều thứ. Giả như có một đôi ủng, một chiếc áo khoác che mưa thì con đường thăm hiểm nơi này chắc dễ dàng hơn. Tất cả rồi cũng qua đi. Hướng dẫn viên của Vườn Quốc gia Bi Doup – Núi Bà đưa chúng tôi luồn sâu vào bên trong rừng, càng xa dần đường lộ chính gần cả cây số. Dấu giày của những bàn chân mọi người đi qua vẫn còn giữ lại trên lớp lá, trên lớp đất mềm nhũe nhoai. Nhiều cây rừng đan xen, rong rêu bám trên cành cây, trào dâng bao cảm xúc khó tả. Thành thạo những giọt sương lại rơi lộp bộp lên lá, rơi trên bờ vai ẩm ướt. Những bước chân cứ lẫm lũi đi, giọng nói của anh chàng hướng dẫn lúc thì

Cây Pomu trên 1300 năm tuổi

dừng lại, khi thì vang lên say mê kể về chim muông, cây cỏ, về núi rừng Bi Doup – Núi Bà, về những huyền thoại sinh ra từ mảnh đất này, càng thôi thúc chúng tôi bước tiếp.

Chúng tôi bắt gặp một loài dương xỉ có thân, rễ ngắn, lá dày mọc thành hình hoa thị như một tổ chim; cuống lá rất ngắn, dày, phủ nhiều vảy, dài ở gốc có màu lục nhạt, có mép nguyên mà trong y học dân gian, lá cây giúp chữa bệnh về tóc và da đầu, bong gân, sai khớp, gãy xương... Cây sói Braian nổi bật giữa

rừng già là cây đại thụ, vượt lên trên tán rừng. Chúng tôi bắt gặp loại cây thông hai lá det có tuổi đời vài trăm năm, những cây phong đỏ đến mùa thay lá... Những cô gái Đà Lạt tuổi đời đã hơn 50, sinh ra và lớn lên trên mảnh đất này, lần đầu tiên đến đây đều thành thốt bất ngờ, vì rừng quá đẹp. Đẹp đến mê hồn, không mô tả được hết cảm xúc. Những cô gái ngồi xuống đất nhặt từng hạt dẻ của rừng – những cây dẻ phải trải qua 7 năm mới cho ra trái; đi nhặt những quả táo trong rừng, quả táo này to hơn táo Mèo ở phía Bắc. Những quả táo này có thể ngâm rượu để uống. Những ánh mắt ruồi theo những nhánh phong lan lơ lửng trên cây. Rong rêu bám đầy, xanh một vùng xanh mền tựa như nhung. Trong rừng có cây duyên mộc, thuộc họ bạch dương, khi rụng lá hay khi cây lá xanh, nó sẽ cho ra vòng sáng, vòng tối để mình dựa vào đó xác định độ tuổi của cây. Những cây sói plây, bên cạnh cây leo gọi là cây gắm, cây đa búp đỏ hay gọi là cây đa bốp cổ... làm cho khu rừng thêm huyền bí.

Đỉnh Darich

Đặc biệt, Vườn quốc gia Bidoup - Núi Bà có khu hệ thực vật với hơn 1.923 loài thuộc 829 chi, 186 họ khác nhau; trong đó có 74 loài có tên trong Sách đỏ Việt Nam và có 35 loài có tên trong Danh mục đỏ của Liên minh quốc tế bảo tồn thiên nhiên và tài nguyên thiên nhiên (IUCN). Ở đây, du khách bắt gặp các kiểu rừng, như rừng kín thường xanh, hỗn giao cây lá rộng lá kim ẩm a nhiệt đới, rừng thưa cây lá kim, rừng lùn đỉnh núi, rừng rêu, rừng tre nứa. Hiện nay, Vườn Quốc gia Bidoup-Núi Bà có 1.923 loài thực vật, trong đó có 62 loài quý hiếm nằm trong sách đỏ thế giới, như: Thông hai lá det (tên khoa học *Pinus krempfii*) gần 1000 tuổi, Thông đỏ, Thông 5 lá Đà Lạt, Pơ mu, có cây Pơ mu 1.300 tuổi (cao 40m, chu vi 13,5m) hiếm hoi của thế giới.

Thác K'Long K'Lanh

Về động vật, Vườn quốc gia Bidoup-Núi Bà có 422 loài, 32

Bình minh trên Bidoup

Thác Kon So (VQG Bidoup-Núi Bà)

loài nằm trong sách đỏ, như sói lửa, bò tót, gấu ngựa, báo lửa, vượn đen mã vàng, chà và chân đen. Ngoài ra, còn có bốn lớp động vật gồm lớp thú, lớp chim, lớp bò sát và lớp ếch nhái với 131 loài thuộc 27 bộ, 29 họ; trong đó có trên 70 loài được ghi trong Sách đỏ Việt Nam. Trong Vườn quốc gia này còn đang hiện hữu các loài chim đặc hữu thế giới với 304 loài chim, như Mi Langbian, khướu đầu đen, khướu mã xám, sẻ thông họng vàng, đớp ruồi đen mây trắng, đớp ruồi mây trắng... Chúng tôi tìm thấy những con ếch có tên rất lạ - ếch ma cà rồng, phần lớn sống trên cây. Đến mùa, ếch nhảy xuống dưới đất, đi tìm những gốc hốc, hố ẩm ướt để sinh nở. Khi lớn lên, ếch con lại theo ếch mẹ lại nhảy lên cây để sinh sống. Nơi đây, ngày càng có thêm nhiều ngọn thác được phát hiện, tạo ra một vùng sinh quyển đặc biệt thu hút du khách trong và ngoài nước về đây hội tụ.

Mùa xuân, rời thành phố để được lên đây ngắm nhìn đất trời rộng lớn bao la thật tuyệt vời. Sừng sững hiện ngang là ngọn núi Bidoup cách mặt biển 2.287 mét và Núi Bà (thường gọi là Lang Biang) cao 2.167 mét, là hai ngọn núi cao tọa lạc trên cao nguyên Lâm Viên; cùng với ngọn núi hùng vĩ Chư Yang Sin ở Đăk Lăk cao 2442 mét so với mặt biển - tạo nên "Nóc nhà Tây Nguyên" lừng lững.

Vườn Quốc gia Bi Doup - Núi Bà còn được xem là "vương quốc hoa lan" (Riêng, họ Lan có 297 loài - được mệnh danh là Vương quốc hoa Lan của Việt Nam) với hơn 317 loài thuộc 85 chi trên tổng số 1250 loài lan Việt Nam.

Những đóa hoa đầy hương sắc trong hàng trăm loài hoa nở bừng trên nóc nhà Tây Nguyên báo hiệu một mùa xuân lại về. ❖